

(Editorial.)

32

Dos dossiers:

«Drama contemporani: Alemanya i Quebec» i
«Ramon Simó i la desintoxicació»

Podem considerar que un creador fa *teatre contemporani* atenent bàsicament a dos paràmetres:

- 1) si la seva obra presenta un cert decalatge, una certa intempestivitat, en relació amb l'època que l'acull.
- 2) si aquesta mateixa obra neix d'un (i expressa un) profund *sentiment del contrari*, una enorme perplexitat.

El teatre contemporani, diu Howard Barker, mai no hauria de ser un art «de la demostració o de l'aclariment». Els creadors que s'acoblen bé al seu segle no ho són, de contemporanis. Segons el filòsof Agamben, pel fet d'encaixar en el seu temps no aconsegueixen veure'l ni detectar-ne les foscos, «no poden fixar-hi l'esguard». L'individu contemporani és un individu que posa tot el que l'envolta en qüestió. El dubte, i la incertesa, per tant, són categories del contemporani.

Calen formes noves per mesurar el pols de l'època, per expressar-ne les contradiccions, per furgar en la provisionalitat dels seus valors i dels seus principis. I així, el creador teatral, com més es desconnecta de la *norma*, com més es desfasa del costum admès, més a prop és

de copsar l'essència del seu temps. És comprensible, doncs, que el contemporani es fonamenti en una ètica i una estètica de la contradicció i del contrast. Pirandello assegurava que la percepció d'una «contradicció fonamental» comportava una consciència inquieta i moderna. Ell ho anomenava *sentiment del contrari* i, més endavant, *perplexitat*. La perplexitat és una altra de les categories fonamentals del contemporani.

Als dos dossiers d'enguany, tractem d'obres i propostes teatrals **contemporànies**: d'**Alemanya**, del **Quebec** i de **Catalunya**. Són productes i artistes —autors, directors i companyies— que ens han interessat pel seu caràcter perplex, per la seva consciència adolorida, sobtada, per la seva recerca de noves vies d'expressió, per no deixar-se seduir pel camí més ample i fressat.

Pel que fa als autors, n'hi ha que, superant l'àmbit de la revista, la Sala Beckett ha abordat en lectures dramatitzades, o n'ha produït escenificacions, o ha convidat a dirigir seminaris (com ara Klaus, Chenelière, Tremblay, Bouchard o Nolla).¹ Al primer dossier, proposem mirades sobre aspectes concrets de la seva producció, però també aportem alguna visió més històrica i de conjunt. A destacar, en aquest sentit, l'article sobre la nova dramaturgia del Quebec redactat per Marie-Christine Lesage, on podem descobrir infinitat de paral·lelismes i coincidències amb el procés i la composició de l'escriptura dramàtica de casa nostra.

Creiem, d'altra banda, que és responsabilitat de les publicacions catalanes triar, valorar, analitzar i difondre l'obra dels creadors autòctons més rellevants. No fos cas que el nostre habitual autoodi ens impedís descobrir que no només a fora proposen una estètica agosarada, moderna, trencadora. Dedicuem, en aquest sentit, tot el

segon dossier a Ramon Simó, i també un entranyable record a Jaume Melendres, mestre i dramaturg i antic membre del consell de redacció de *Pausa*, recentment traspasat, a més d'oferir una visió d'Enric Nolla, autor polièdric, inquiet i poc acomodatíci, vinculat a la Sala des de l'inici de la seva trajectòria.

El dossier «Simó» es un monogràfic que va néixer de la voluntat d'aprofundir veritablement en l'ànima i l'obra d'un creador català. No es tracta d'hagiografia, sinó de proporcionar una visió de conjunt (a partir de testimoniatges particulars) i algunes claus de lectura de qui encara ofereix una de les poètiques més coherents del nostre panorama teatral. De Simó, ens agrada la constància, la reflexió, la insubornabilitat, la independència, la coherència, la voluntat de construir un món propi i d'anar a contracorrent, la seva visió transversal de l'ofici, la seva capacitat d'integrar la creativitat dels altres, la necessitat de fer-se preguntes... En definitiva, la seva contemporaneïtat.

Gràcies, un cop més, per la vostra complicitat.

¹ Els articles i materials d'aquest anuari són una selecció dels produïts per *Pausa* al llarg de l'any 2010. Podeu trobar altres aportacions a la nostra pàgina web: www.salabeckett.cat.